

بهره‌گیری از حکمرانی شبکه‌ای در نیروی دریایی سپاه پاسداران (ندسا)

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۲۵

کد مقاله: ۳۱۹۸۳

پوریا فرح‌گل^{۱*}، عباس قاسم‌زاده^۲، فاطمه زارع مویدی^۳

چکیده

با آگاهی از سیاست‌های داخلی و خارجی، متغیرهای زیادی در گردش صحیح مدیریت و پرمنافع بودن جوامع دخیل‌اند. یکی از این موارد مهم و اساسی، حکمرانی و مهم‌تر از آن حکمرانی‌ای است که دارای انعطاف‌پذیری گوناگون باشد که این در حکمرانی شبکه‌ای نمود پیدا می‌کند. از طرفی، با علم به آنکه امروزه بنابر راهبردی بودن مسائل دریا و مبارزه با تهدیدات دریایپایه، نیروهای دریایی به عنوان متولی آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند، بنابراین هدف در این مقاله، سعی به بررسی مروری و گزارشی از حکمرانی شبکه‌ای نیروی دریایی سپاه در دریا است. با مرور کتابخانه‌ای و با استناد به فرمایشات فرمانده وقت و محترم ندسا و همچنین فرمانده وقت و محترم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و در نهایت رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، به حکمرانی شبکه‌ای ندسا صحنه‌ای پررنگ گذاشته شد.

واژگان کلیدی: حکمرانی شبکه‌ای، ندسا (نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی)، دریا.

۱- دانشجوی دکتری مدیریت سیستم‌ها، دانشکده مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران

نویسنده مسئول) Pouriafarahgol@ihu.ac.ir

۲- پژوهشگر دانشگاه دفاع ملی و تحقیقات راهبردی ایران

۳- کارشناسی ارشد MBA، گرایش استراتژی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

جمهوری اسلامی ایران پس از انقلاب با طیفی از تهدیدهای امنیتی از جمله تهدید خارجی روبروست، تهدیدهایی که با صراحت و روشنی از سوی آمریکا به عنوان روی میز بودن گزینه نظامی بیان شده است. با توجه به دریای پهن بودن قدرت نظامی آمریکا، آمادگی دفاعی در دریا در ابعاد مختلف، از جمله مباحث نظری از موضوعهای ضروری دفاعی مناسب می‌باشد (جمالی، ۱۳۹۴). پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران دچار تغییرات و تحولات اساسی شده است و این تغییرات به حدی بوده است که امروز شاهد خودکفایی در زمینه تولید تجهیزات دریایی هستیم. طی سال‌های گذشته، به لحاظ موقعیت حساس و ژئوپولیتیکی ایران در منطقه، حضور پر قدرت خلیج فارس از نظر اقتصادی، سیاسی و بین‌المللی از اهمیت بالایی برخوردار بوده و بر همین اساس، نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با ارائه برنامه‌ای مدون به حفظ امنیت مرزهای آبی کشور و حضور در آب‌های داخلی پرداخته است و براساس این برنامه‌ریزی، مسئولیت حفظ امنیت مرزهای کشور بر عهده سپاه می‌باشد. حضور نیروهای جنگی کشورهای غربی در آب‌های خلیج فارس، تحریم‌های اقتصادی، تهدیدهای نظامی کشورهای غربی و همچنین ناامنی در کشورهای همسایه در سال‌های اخیر، ارائه برنامه مدون از سوی نیروی دریایی سپاه را برای حفظ منافع و مرزهای نظام جمهوری اسلامی ایران به یک امر ضروری تبدیل کرده و بر همین اساس، رویکرد اصلی نیروی دریایی در سال‌های اخیر را می‌توان توسعه این نیرو برای حفظ امنیت مرزهای آبی کشور برشمرد. امنیت مرزهای آبی ایران بسیار بالا و اقتدار نیروی دریایی سپاه حتی در خارج از مرزهای ایران، قابل لمس است و شناورهای سپاه در منطقه آبی ایران خواب را از چشم دشمنان ربوده‌اند. اما لازمه اصلی برقراری امنیت در مرزهای آبی کشور و حضور پر قدرت در آب‌های بین‌المللی، به‌طور حتم داشتن تجهیزات نظامی دریایی به‌روز است و بر همین اساس، مقامات ارشد نظام جمهوری اسلامی ایران و همچنین مسئولان نیروی دریایی سپاه همواره بر توسعه تجهیزات نظامی دریایی تأکید داشته‌اند (رضایی و دوستی مقدم، ۱۳۹۸). در نگاه وسیع‌تر از عنصر مدیریت در یک اجتماع، حکمرانی حرف نخست را می‌زند (فرح‌گل و مقدم، ۱۴۰۰). از چالش‌های حکمرانی در جوامع، عدم تمرکز به اجرا و پیاده‌سازی آن در قالب شبکه می‌باشد. لذا به نظر می‌رسد با توجه به حجم مشکلات، پیچیدگی‌ها و تعدد بازیگران عرصه حکمرانی در روزگار حاضر، وجود نسخه‌ای ثابت دیگر جوابگو نمی‌باشد و باید سراغ نسخه انعطاف‌پذیری از مدل حکمرانی رفت. این خاصیت در حکمرانی شبکه‌ای نمود دارد. از طرفی، مجموعه یا نهادی که این نوع حکمرانی را بتواند نهادینه کند و آن را به کار ببرد، حائز اهمیت است. هدف در این مقاله، بررسی مروری حکمرانی شبکه‌ای ندسا می‌باشد.

۲- مبانی نظری

حکمرانی شبکه‌ای: حکمرانی شبکه‌ای، به عنوان پارادایمی جدید و جایگزینی برای مدل‌های مدیریت دولتی سنتی، ارائه شده است. این نوع از حکمرانی تا حد زیادی براساس نظریه‌های شبکه، پایه‌ریزی شده است (منوریان و همکاران، ۱۳۹۸). حکمرانی شبکه‌ای، نتیجه تعاملاتی است که در آن شهروندان آگاه و سازمان‌های اجتماعی برای انتقال اطلاعات مرتبط با اهداف اجتماعی جهت اتخاذ تصمیمات مطلوب، به سازمان‌های دولتی کمک می‌کنند (متورو، ۲۰۰۴). اصطلاح "حکمرانی شبکه‌ای" به جای "سازمان شبکه‌ای" به کار می‌رود و از نظر بسیاری از محققان مدیریت، منظور از حکمرانی شبکه‌ای، سازماندهی ضمنی یا صریح بین دستگاه‌ها به عنوان یک نهاد واحد می‌باشد و به عبارت دقیق‌تر، فرآیند و رویکرد سازماندهی در میان سازمان‌ها می‌باشد. کنترل فعالیت‌ها را می‌توان به‌طور رسمی از طریق تعامل و همکاری مداوم برقرار کرد (آنتی و اچیس و انگلیس، ۲۰۱۴).

برحسب ساختار شبکه، دو مدل از شبکه‌های حکمرانی وجود دارد. در مدل اول، دولت یا مقامات حکمرانی مرکزی، رهبری فعالانه‌ای دارند. در مدل دوم، شبکه‌های حکمرانی، خودسامانده هستند. در واقعیت، شبکه‌های حکمرانی کاملاً منطبق با مدل اول یا دوم نیستند، بلکه در میانه طیف کاملاً هدایت شده و کاملاً خودسامانده قرار می‌گیرند (اوجو و ملولی، ۲۰۱۸). این شکل از حکمرانی، بازتاب روابط آزاد میان‌بخشی و میان‌دولتی در یک ساختار غیرمتمرکز است (کاپوچو و گرایو، ۲۰۱۶). دولت‌ها می‌توانند مدل‌های مختلفی برای طراحی شبکه‌ها در حوزه‌های مختلف مورد استفاده قرار دهند. اگرچه این مدل‌ها از جهت گستره عملیاتی، پیچیدگی و میزان درگیری دولت متفاوتند، ولی هر کدام از این مدل‌ها می‌توانند جایگزینی برای شکل‌های سنتی ارائه خدمات عمومی دولتی باشند. ممکن است هر کشوری همزمان در یک یا چند حوزه، از مدل‌های مختلفی استفاده کند (دانائی فرد، ۱۳۹۲). از سوی دیگر، یکی از تغییرات بسیار مهمی که توسط حکمرانی شبکه‌ای ایجاد شده، افزایش اهمیت شبکه‌ها در فرآیند فرمولبندی سیاست‌ها، پیاده‌سازی و هماهنگی برنامه‌های سیاست‌گذاری و ارائه خدمات عمومی است (جاکوبسن، ۲۰۱۵). همچنین ویژگی‌های خاص شبکه نیز بر توانایی سازمان در شناخت و پاسخ به تغییرات محیطی تأثیر گذاشته است (جد و بیکسلر، ۲۰۱۵).

امروزه حکمرانی شبکه‌ای به عنوان چارچوبی برای درک مدیریت عمومی شناخته می‌شود (لافین، ۲۰۱۵). هدف از گونه‌های مختلف شبکه‌ای در حکمرانی این است که انجمن‌هایی با استانداردهای مشترک رفتاری، احترام و تعهد متقابل را ارتقا دهند و در عین حال روش‌های متداول را نیز تشویق کنند که از چارچوب مشترکی به‌منظور توسعه استفاده کنند (ولر و تیرنی، ۲۰۱۷). یکی

دیگر از نکات مهم در حکمرانی شبکه‌ای، این است که همه بازیگران نسبت به اقدامات خود مسئول و پاسخگو باشند. برای حل یک مسئله سیاسی، در واقع بازی‌های برد-برد باید شکل بگیرد. در این شرایط، یک بازیگر بسته به منابع قدرت و تأثیرگذاری که دارد میزانی از منافع را به دست می‌آورد و به همان میزان مسئول و پاسخگو است (قوچانی خراسانی و همکاران، ۱۳۹۶). حکمرانی شبکه‌ای، نتیجه تعاملات بازیگران از اجتماعات سیاسی مختلف است (هدجه، ۲۰۰۱). روابط شبکه‌ای شده یکی از اصلی‌ترین قسمت‌های حکمرانی است (والکر و همکاران، ۲۰۰۷). معمولاً شبکه‌ها به عنوان شکل خاصی از حکمرانی در نظام‌های سیاسی مدرن محسوب شده و با درجه بالایی از تمایز مشخص می‌شوند (کوین، ۱۹۹۳). برخی از نویسندگان، حکمرانی شبکه‌ای را به عنوان «شکلی از اتحاد میان‌سازمانی که در آن بازیگران سیاسی مرتبط و برخوردار از رویه‌های مشترک، در پی تسهیم منافع مشترک و توسعه فرهنگ اعتماد هستند» تعریف می‌کنند (کیپ، ۲۰۰۶). یک مدل مناسب حکمرانی در شبکه، تضمین می‌کند که توانایی اعضای شبکه برای دستیابی به نتایج جمعی به کار گرفته خواهد شد (پترو و همکاران، ۲۰۱۵). حکمرانی شبکه‌ای از مجرای توسعه متناسب ساختار، اختیارات و مسئولیت‌ها در شبکه و نیز تبیین چگونگی فعالیت‌های مشترک در کل شبکه را در بر می‌گیرد (پروان و کنیس، ۲۰۰۷). خصلت اساسی حکمرانی شبکه‌ای هماهنگی مبتنی بر همکاری، اجماع و دوجانبه بودن است (سالازار و هولبروک، ۲۰۰۷). ویژگی مهم دیگر حکمرانی شبکه‌ای که تناسب قابل توجهی با فضای سیاسی نوآوری دارد، حذف موانع ارتباطی افقی و عمودی و نهایتاً تقویت ارتباطات، ایجاد اعتماد و افزایش مشارکت است (ایدلر و همکاران، ۲۰۰۳). همچنین حکمرانی شبکه‌ای، ابزار ویژه‌ای در اختیار سیاست‌گذاران و تحلیلگران سیاسی قرار می‌دهد تا به وسیله آن با مسائل بغرنج رویه‌رو شوند؛ مسائلی که هزینه شکست برای پاسخ به آن‌ها بالا است، مانند موضوعاتی که برای نیازهای شهروندان حیاتی است (مثل بهداشت و سلامت) و تعداد زیادی از بازیگران برای حل آن‌ها مسئولیت دارند و در حل مسائل پیچیده و ایجاد سرمایه اجتماعی در میان بازیگران مؤثر است (حاجت‌پور و همکاران، ۱۳۹۶).

۳- بحث و بررسی

نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به‌طور رسمی از روز ۲۶ شهریورماه سال ۱۳۶۴ تشکیل شد. امام خمینی (ره) در این روز طی نامه‌ای به محسن رضایی فرمانده سپاه، از ایشان خواستند تا سریعاً سپاه را به سه نیروی زمینی، دریایی و هوایی قوی مجهز سازند. تشکیل نیروهای سه‌گانه در سپاه به‌منظور تقویت توان رزمی ایران در برابر قدرت نظامی ارتش بعثی عراق بود که به‌طور مرتب در حال افزایش بود. در آن زمان، ارتش جمهوری اسلامی دارای سه نیروی بزرگ و مجهز بود و منعی برای توسعه توان رزمی خود نداشت و نسبت به روزهای اول جنگ، به توسعه یگان‌های خود نیز پرداخته بود. اما نیاز میدان جنگ بیش از ظرفیت و قابلیت‌های ارتش بود؛ بنابراین توسعه سریع توان رزم در جبهه‌ها فقط با تشکیل نیروهای سه‌گانه در سپاه امکان‌پذیر بود، زیرا سپاه از ظرفیت بسیج مردمی که در واقع نیروهای رزمی داوطلب با مهارت‌های گوناگون بودند، بهره می‌گرفت و این باعث می‌شد تا نیروهای سه‌گانه سپاه به سرعت بتوانند از انواع داوطلبین با تخصص‌های مختلف بهره‌گیرند و یک جنگ و دفاع نامتقارن را با ابتکارات میدانی، در زمین و دریا و هوا برنامه‌ریزی کنند.

صورت حکم فرمانده کل قوا باعث شد تا یگان دریایی سپاه بتواند با سازماندهی جدید، تشکیلات خود را به سرعت توسعه داده و با به‌کارگیری قایق‌های تندرو، نقش مهمی را در امنیت خلیج فارس ایفا کند. بلافاصله سه منطقه دریایی به مرکزیت بندرعباس، بوشهر و ماهشهر به فرماندهی هاشم ستوده، فتح‌الله محمدی و حبیب‌آجیری تشکیل شدند و یک مرکز آموزش علوم دریایی نیز در چالوس به فرماندهی احراری راه‌اندازی شد. نیروی دریایی سپاه، پایگاه‌های خود را در جزایر خلیج فارس برپا کرد و پایگاه‌های موجود در برخی جزایر مهم مثل جزیره خارک، هرمز، لارک، قشم، فارسی، سیری و لاوان را گسترش داد و با خرید رادارهای سطحی با برد ۹۰ مایل و استقرار آن‌ها در جزایر و سواحل خلیج فارس، توانست پوشش راداری مناسبی را در سرتاسر خلیج فارس برقرار کند.

نیروی دریایی سپاه، پایگاه‌هایی را نیز در سواحل جاسک و چابهار ایجاد کرد و با کمک مهندسی وزارت سپاه، چند بندر و پایگاه دریایی را نیز در کنار دریای عمان و تنگه هرمز احداث نمود. با خرید چهار فروند لندینگ کرافت و یک کشتی از کشور هلند با همت حمید ملاحزاده و نام‌گذاری آن‌ها با اسامی شهرهای جنگ‌دیده مثل آبادان و خرمشهر، نفرت سپاه آموزش‌های دریانوردی لازم را دیدند و از این شناورها برای پشتیبانی از جزایر خلیج فارس استفاده کردند.

نیروی دریایی سپاه با تجهیز خود به ظرفیت‌های مین‌یابی و جنگ مین، توانست برخی از مین‌های شناوری را که نیروی دریایی عراق در شمال خلیج فارس رها می‌کرد، خنثی و دانش نظامی کشور را با ساخت آن‌ها آشنا کند. خوشبختانه هیچ شناوری از نیروی دریایی سپاه با مین‌های رها شده در خلیج فارس برخورد نکرد، ولی چند نفتکش تحت اسکورت کشتی‌های جنگی شوروی و آمریکا از جمله نفتکش‌های مارشال چخوف و بریجتون و نیز کشتی جنگی آمریکایی «ساموئل بی رابرتز» علی‌رغم وجود تعداد زیادی کشتی‌های مین‌یاب و مین‌روب، در سال ۱۳۶۶ بر روی مین‌های سرگردان در خلیج فارس رفتند و آسیب زیادی دیدند.

بعد از سفر فرمانده جنگ هاشمی رفسنجانی به کشور چین در سال ۱۳۶۴، نیروی‌های دریایی سپاه و ارتش هر دو از سال ۱۳۶۵ مجهز به موشک‌های ساحل به دریای «کرم ابریشم» شدند. نیروی دریایی سپاه، یگان موشکی خود را به فرماندهی علی صائمی و تیپ موشکی ساحل به دریای خود را به فرماندهی درخشان تشکیل داد که در دفاع از تنگه هرمز و نیز جنگ نفتکش‌ها از آن‌ها بهره‌برداری شد. علاوه بر اینها، قرارگاه نوح نیروی دریایی سپاه توانست طی عملیات کربلای ۳ در شهریورماه ۱۳۶۵ با کمک واحدهایی از لشکر ۱۴ امام حسین (علیه السلام) به فرماندهی ابوشهاب، اسکله نفتی الامیه عراق را که از آن به عنوان یک پایگاه نظامی در شمال خلیج فارس استفاده می‌شد، به تصرف خود درآورد و بیش از ۱۰۰ نظامی عراقی را اسیر کند. همچنین در این عملیات، اسکله البکر با ابتکار جمشید سرداری از طریق پمپاژ نفت از شبه جزیره فاو که در عملیات والفجر ۸ به تصرف قوای ایران درآمده بود و اجرای آتش توسط توپخانه یونس نیروی دریایی سپاه به فرماندهی غلامعلی سپهری، به آتش کشیده شد و حضور دریایی ارتش عراق در خلیج فارس مختل شد.

نیروی دریایی سپاه در جنگ نفتکش‌ها و نیز در عملیات‌های مقابله به مثل در خلیج فارس شرکت داشت و نقش مهمی را برای جلوگیری از ناامنی خطوط کشتیرانی در خلیج فارس که نیروی هوایی عراق به آن دامن می‌زد، ایفا کرد. نیروی دریایی سپاه، مبتکر جنگ‌های نامتقارن در خلیج فارس بود و در حمله بالگردهای جنگی آباچی ارتش آمریکا به قایق‌های تندروی منطقه دوم دریایی در کنار جزیره فارسی در مهرماه سال ۱۳۶۶، توانست یک فروند از آن‌ها را هدف قرار دهد که این بالگرد در آب‌های خلیج فارس سرنگون و دو خلبان آن نیز کشته شدند. البته در این تهاجم ارتش آمریکا، چند نفر از پاسداران شهید و تعدادی نیز اسیر آمریکا شدند که بعداً آزاد شدند.

به هر حال، نیروی دریایی سپاه از زمان تشکیل، به‌طور همزمان هم در حال سازماندهی بود و هم عملیات انجام می‌داد و هم به‌گسترش توان رزم خود مشغول بود و توانست یادگار درخشانی از خود در جنگ‌های دریایی در خلیج فارس به یادگار بگذارد. این خود آغاز یک حکمرانی شبکه‌محور است (پایگاه‌های خبری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی).

۴- نتیجه‌گیری

با استناد به ارائه گزارش فرمانده محترم ندسا به عنوان نفر اول این سازمان، می‌توان تأییدیه همه‌جانبه حکمرانی شبکه‌ای را شناخت و اثبات کرد. فرمانده نیروی دریایی سپاه گفت: هدف از تداوم این بازدیدها و مشاهده عینی وضعیت یگان‌های مستقر در منطقه شمال خلیج فارس، بررسی آخرین وضعیت آمادگی‌های رزم یگان‌ها و عرض خدقوت به رزمندگان دریادل منطقه سوم نیروی دریایی سپاه می‌باشد. دریادار تنگسیری تصریح کرد: بحمدلله بررسی‌های میدانی نشان از وجود روحیه غیرت دینی، شجاعت و سلحشوری نیروها و آمادگی کامل سامانه‌ها و تجهیزات عملیاتی در تمامی وضعیت‌های رزم دریای پایه می‌باشد. فرمانده نیروی دریایی سپاه با اعلام مثبت بودن سطح آمادگی‌ها برای دفاع از مرزهای آبی و منافع و امنیت کشور عزیزمان، گفت: با رصد کامل و اشراف اطلاعاتی هوشمند بر اوضاع منطقه شمال خلیج فارس، امنیت پایدار و مطلوبی در این منطقه برقرار است. در ادامه، سردار تنگسیری با اشاره به نقش و تأثیر معنویت در آمادگی رزم، ابراز داشت: آنچه در نیروهای مسلح و نیروی دریایی سپاه موج می‌زند، مشاهده روحیه معنوی و برادری است که هرچه تقویت شود هنوز جا برای ارتقا دارد و باید بیشتر مورد توجه همه ما رزمندگان قرار گیرد.

با استناد به کلام فرمانده محترم کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، می‌توان برداشتی از نوع حکمرانی شبکه‌ای نمود. ایشان فرمودند: طی سال‌های اخیر به خصوص سه سال گذشته، نیروی دریایی سپاه به واسطه همت بلند فرماندهان این نیرو و در قله آن فرمانده محترم نیروی دریایی سپاه، برادر عزیزم سردار تنگسیری و هم‌زمانشان، پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای در تمام عرصه‌های قدرت در نیروی دریایی سپاه به‌ویژه ساخت و تولید شناورهای پیشرفته، پهپادهای برد بلند و موشک‌های هدایت‌شونده دریای پایه در کلاس‌های مختلف، رقم زده‌اند. سرلشکر سلامی افزود: نیروی دریایی سپاه با استفاده از سامانه‌های نوین جنگالی توانسته اشرافیت کاملی بر جغرافیای خلیج فارس و تنگه هرمز به دست آورد که این مهم، امروز از افتخارات نیروی دریایی ما است. وی گفت: نیروی دریایی سپاه در آینده‌ای نزدیک به یک نیروی مسلم در تراز انقلاب اسلامی و قاطع برای دفاع از منافع حیاتی کشور عزیزمان در دریا خواهد رسید و قدرت تعقیب دشمن در اعماق طولانی‌تر را به رخ خواهد کشید. سرلشکر سلامی ابراز داشت: دشمنان ما باید به این درک از واقعیت قدرت تهاجمی و دفاعی جمهوری اسلامی ایران و سپاه برسند که در سیاست‌ها و راهبردهای دفاعی ما هیچ‌گونه عملی، از هیچ دشمنی، در هیچ نقطه‌ای با هیچ مقیاسی نیست که قابل تحمل باشد و ما را وادار به واکنش‌های سرسختانه، قاطعانه و سریع نکند. فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه قدرت دفاعی و تهاجمی ما برای واکنش‌های سخت به هر دشمنی کاملاً آماده و سریع است، اظهار کرد: ما برای هر سناریویی آمادگی داریم و امروز بخشی از این آمادگی‌ها در کرانه‌های خلیج نیلگون همیشه فارس مشاهده می‌شود. وی تصریح کرد: همه سامانه‌های استفاده شده در نیروی دریایی سپاه اعم از موشکی، پدافندی، جنگالی، پهپادی و زیرسطحی کاملاً بومی و تولید داخل است و یگان‌های رزمی

شناوری، تکاوری و بسیج دریایی نیروی دریایی ما در سطح آمادگی‌های فوق‌العاده به سر می‌برند و قادر هستند در مواجهه با هر تهدیدی با هر مقیاسی، در هر نقطه‌ای واکنش سریع نشان داده و قاطعانه به آن پاسخ دهند. سرلشکر سلامی اظهار داشت: نیروی دریایی سپاه در این سال‌های اخیر در عرصه‌های شناوری، پیشرفت‌های بسیار چشمگیری را تجربه کرده است و در شناورهای تندرو افزایش سرعت این شناورها به چیزی نزدیک به ۱۰۰ نات (گره دریایی) رسیده است که این جزو پدیده‌های جالب عرصه سرعت و شتاب در دریانوردی است. وی افزود: در عرصه پهپادها نیز نیروی دریایی سپاه رشد قابل ملاحظه‌ای را داشته است و صدها فروند پهپاد شناسایی، مراقبتی، رزمی و انتحاری، به نیروی دریایی سپاه به صورت‌های مختلف اضافه شده است که الان دوستان ما در عرصه پهپادها تا برد یک هزار و ۲۰۰ کیلومتر را در اختیار دارند و در حال افزایش این برد هستند. فرمانده کل سپاه تصریح کرد: در عرصه موشک‌های کروز دریایی نیز از موشک‌هایی با برد ۳۵ و ۹۰ کیلومتری به موشک‌های ۳۰۰ کیلومتری و موشک‌های ۷۰۰ کیلومتری رسیده‌ایم و در آینده نزدیک، موشک‌های دوهزار کیلومتری کروز که قادر هستند شناورهای متحرک را هدف قرار بدهند، در نیروی دریایی سپاه توسعه پیدا می‌کنند. این نمونه‌هایی بارز از حکمرانی شبکه‌ای است.

با استناد به فرمایشات رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در باب ندسا فرمودند: ندسا با دستیابی به موشک‌های نقطه‌زن کروز دریایی، پهپادهای کارآمد دریایایه و بسیاری از زمینه‌های دیگر به توانمندی‌های چشمگیری دست پیدا کرده است. سردار سرلشکر پاسدار محمد باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، در بیست و دومین همایش دوسالانه فرماندهان و مسئولین نیروی دریایی سپاه در مشهد مقدس گفت: خدای بزرگ را شاکریم طی چهار سال اخیر، شاهد پیشرفت‌ها و ارتقای فوق‌العاده و افتخارآمیز توانمندی‌های نیروی دریایی قدرتمند سپاه بوده‌ایم، به گونه‌ای که قدرت بازدارندگی جمهوری اسلامی را نسبت به قبل ارتقا بخشیده است. وی افزود: بحمدالله نیروی دریایی سپاه که دارای سابقه درخشانی از دوران دفاع مقدس چه در نبرد با متجاوزان بعثی و چه در مقابله با متجاوزان آمریکایی در خلیج فارس است، طی دهه‌های گذشته به‌ویژه در چهارساله اخیر، روندی رو به رشد داشته و توسعه چشمگیری در توان‌افزایی بخش‌های گوناگون شناوری، موشکی و پهپادی خود رقم زده است. سرلشکر باقری با تأکید بر اهمیت و نقش محوری پژوهش‌های علمی و شرکت‌های دانش‌بنیان برای نقش‌آفرینی در حوزه بالندگی دفاعی کشور، افزود: سازمان تحقیقات و جهاد خودکفایی نیروی دریایی سپاه با جهاد علمی- پژوهشی و توسعه علمی تجهیزات، این نیرو را در زمره برترین‌های نیروهای مسلح قرار داده است و با تحقیقات پیشرفته در عرصه‌های مختلف و متنوع، توانسته است با دستیابی به موشک‌های نقطه‌زن کروز دریایی، پهپادهای کارآمد دریایایه و بسیاری از زمینه‌های دیگر که بعضاً ملت شریف ایران اسلامی از آن مطلع شده‌اند، به توانمندی‌های چشمگیری دست پیدا کند. رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با اشاره به راهبردی بودن نقش و مأموریت‌های نیروی دریایی، خاطر نشان کرد: بحمدالله انجام مسئولیت امنیت و صیانت از منافع کشورمان در خلیج فارس و تنگه هرمز که بر عهده نیروی دریایی سپاه است، به خوبی دفاع مستحکمی در این منطقه راهبردی برقرار کرده است و این نیرو همچنین در گشت‌های دریایی دوردست، به نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی کمک‌های مؤثری داشته و به توفیق الهی این دو نیرو با وحدت، اخوت، برادری و هماهنگی در حال انجام مقتدرانه مأموریت‌های محوله هستند. سرلشکر باقری با تأکید بر اینکه با وجود تحریم و فشار حداکثری دشمن، توان نظامی جمهوری اسلامی قدرتمند، فوق‌العاده و بازدارنده است، گفت: امنیت که ما امروز در خلیج فارس، تنگه هرمز، دریای عمان و حفاظت از منافع ملت ایران داریم، از همه ادوار تاریخی گذشته بهتر است و خدای نیم را به این جهت خاضعانه شاکر هستیم. وی برنامه‌محور بودن فعالیت‌ها در سازمان را امری مهم و با اهمیت قلمداد و تصریح کرد: برنامه‌های آینده و پیش روی نیروی دریایی سپاه در برنامه هفتم کشور و نیروهای مسلح، توسعه تجهیزات و ارتقای سطح آمادگی‌های معنوی و رزمی است که این‌شاءالله به سمت ایده‌آل حرکت می‌کند. این نوعی از انعطاف‌پذیری است که گویای حکمرانی شبکه‌ای می‌باشد (خبرگزاری تسنیم).

منابع

۱. پایگاه‌های خبری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
۲. جمالی، علی (۱۳۹۴)، «راهبردهای به‌کارگیری شده از سوی نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی دریایی ارتش ج.ا. ایران در دفاع مقدس»، فصلنامه راهبرد دفاعی، سال سیزدهم، شماره ۴۹، صص ۱-۳۲
۳. حاجت‌پور، سارا؛ دانش‌فرد، کرم‌اله؛ امیرنژاد، قنبر و تابان، محمد (۱۳۹۶)، «ارائه مدلی برای ارزشیابی خطمشی‌های عمومی (پس از اجرا) با رویکرد حکمرانی شبکه (مورد مطالعه: سازمان تأمین اجتماعی)»، فصلنامه خطمشی‌گذاری عمومی در مدیریت، ۷ (۲۸)، صص ۱۳-۲۵
۴. خبرگزاری تسنیم. <https://tn.ai/2759253>
۵. دانائی‌فرد، حسن (۱۳۹۲)، «مدیریت دولتی شبکه‌ای در ایران: خردمایه نظری- عملی و استلزامات»، پژوهش‌های مدیریت در ایران، دوره ۱۷، شماره ۲، صص ۱۰۴-۶۹

۶. رضایی، مریم و دوستی مقدم، حسین (۱۳۹۸)، «نقش نیروی دریایی سپاه راهبردی در تأمین امنیت و راهبردهای دفاعی»، جغرافیا و روابط انسانی، دوره ۲، شماره ۱، صص ۴۳۲-۴۴۲
۷. فرح‌گل، پوریا و مقدم، متینه (۱۴۰۰)، «نقش جوانان در شکل‌گیری حکمرانی متعالی»، فصلنامه جهان نوین، سال چهارم، شماره ۱۳، صص ۶۶-۵۷
۸. قوچانی خراسانی، محمدمهدی؛ حسین‌پور، داود؛ محمودزاده، ابراهیم؛ الوانی، سیدمهدی و فیروزآبادی، سید ابوالحسن (۱۳۹۶)، «الگوی حکمرانی شبکه‌ای با تأکید بر توسعه فرآیندهای نوآوری باز در نهادهای تحقیقاتی امنیت سایبری»، نشریه علمی- پژوهشی بهبود مدیریت، سال دوازدهم، شماره ۴، پیاپی ۳۸، صص ۵۶-۳۳
۹. منوریان، عباس؛ نرگسیان، عباس و حسینی مکارم، عاطفه (۱۳۹۸)، «طراحی مدل حکمرانی شبکه‌ای در شهرداری تهران»، فصلنامه علمی اقتصاد و مدیریت شهری، ۷ (۳ پیاپی ۲۷)، صص ۱۲۳-۱۰۹
10. Antivachis, N.A & Angelis, V.A. (2014). Network Organizations: The Question of Governance. International Conference On Strategic Innovative Marketing, Social and Behavioral Sciences, Vol. 175. pp. 584-592.
11. Capucu, N. & Garayev, V. (2016). Structure and network performance: horizontal and vertical networks in emergency management. Administration & Society, 48(8). pp. 931-996.
12. Edler, J., Kuhlmann, S. & Smits, R. (2003). New governance for innovation: The need for horizontal and systemic policy co-ordination. No. 2. Fraunhofer ISI discussion papers innovation systems and policy analysis.
13. Hodge, I. (2001). Beyond agri-environmental policy: towards an alternative model of rural environmental governance. Land use policy, 18(2). pp. 99-111.
14. Jacobsen, D. I. (2015). Regional governance networks: filling in or hollowing Out? Journal of Scandinavian Political Studies, 38(2). pp. 115-136.
15. Jedd, T., & Bixler, R. P. (2015). Accountability in networked governance: Learning from a case of landscape-scale forest conservation. Journal of Environmental Policy and Governance, 25(3). pp. 172-188.
16. Kim, J. (2006). Networks, network governance, and networked networks. International Review of Public Administration, 11(1). pp. 19-34.
17. Kooiman, J. (1993). Social-political governance: introduction. Modern Governance. New Governance- Society Interactions. Sage. London.
18. Laffin, M. (2015). Planning in England: new public management, network governance or post-democracy? International Review of Administrative Sciences, 82(2). pp. 1-19.
19. Mauro, A. (2004). Network governance as a response to risk society dilemmas: a proposal from the sociology of health. Topoi. p. 23.
20. Ojo, A., & Mellouli, S. (2018). Deploying governance networks for societal challenges. Government Information Quarterly, 35(4). pp. 106-112.
21. Patru, D., Lauche, K., van Kranenburg, H., & Ziggers, G. W. (2015). Multilateral boundary spanners. Medical Care Research and Review, 72(6). pp. 665-686.
22. Provan, K. G., & Kenis, P. (2007). Modes of network governance: Structure, management, and effectiveness. Journal of public administration research and theory, 18(2). pp. 229-252.
23. Salazar, M., & Holbrook, A. (2007). Canadian science, technology and innovation policy: the product of regional networking? Regional Studies, 41(8). pp. 1129-1141.
24. Walker, R., O'Toole, L & Meier, K. (2007). It's where you are that matters: The networking behaviour of English local government officers. Public Administration, Vol. 85, No. 3.
25. Weller, T., Tierney, J. (2017). Evidence in the Networked Governance of Regional Decarbonisation: A Critical Appraisal. Journal of Public Administration, 77(2). pp. 1-14.